

Bohoslužby 2020. 04. 26.

Veľké tajomstvo

Vzdych: *Spievajte Hospodinovi novú pieseň, lebo vykonal veci zázračné: zviľazil svojou pravickou, svojím svätým ramenom. Hospodin oznámil svoju spásu, svoju spravodlivosť zjavil pred očami národov. Spomenul si na svoje milosrdenstvo, na vernosť domu Izraela. Všetky končiny zeme uzreli spásu nášho Boha. Plesaj Hospodinovi, celá zem! Jasajte, tešte sa, spievajte... Hospodinovi. Amen (Ž 98,1-4)*

Pieseň, žalm č. 97. 1. verš - Hospodin kraluje...

Vzdych: *Vstúpte do jeho brán s vďakou a s chválospevom do jeho nádvorí, ďakujte mu, dobrorečte jeho menu, lebo Hospodin je dobrý, jeho milosť trvá naveky a jeho vernosť z pokolenia na pokolenie! Amen (Ž 100,4-5)*

Suma evanjelia: 1Timotejovi 3,16

„Nepochybne, veľké je tajomstvo zbožnosti: Zjavený bol v tele, ospravedlnený v Duchu, videný anjelmi, hlásaný medzi pohanmi, vierou prijatý vo svete a v sláve vzatý hore.“

Pieseň č. 301 - Boh náš je láska od večnosti...

Vzdych: *Hned' zrána mi prejav svoju milosť, lebo v teba dúfam. Daj mi poznať cestu, ktorou mám ísť, lebo k tebe pozdvihujem svoju dušu. Amen (Ž 143,8)*

Čítanie slova Božieho: List apoštola Pavla Efezanom 5,21-33

²¹ Navzájom sa podriad'ujte v bázni pred Kristom. ²² Ženy svojim mužom ako Pánovi, ²³ pretože muž je hlavou ženy, ako aj Kristus, Spasiteľ tela, je hlavou Cirkvi. ²⁴ Ako je Cirkev podriadená Kristovi, tak vo všetkom aj ženy mužom. ²⁵ Muži, milujte svoje ženy tak, ako aj Kristus miloval Cirkev a vydal za ňu samého seba, ²⁶ aby ju posvätil očistným kúpeľom vody a slovom; ²⁷ aby si pripravil Cirkev slávnou, na ktorej niet poškovny ani vrásky, ani nič podobné, aby bola svätá a bez poškovny. ²⁸ Tak aj muži majú milovať svoje ženy ako vlastné telá. Kto miluje svoju ženu, miluje samého seba. ²⁹ Ved' nikdy nikto nemal svoje telo v nenávisti, ale živí ho a opatruje, ako aj Kristus Cirkev, ³⁰ pretože sme údmi jeho tela. ³¹ Preto opustí človek otca i matku a príľne k svojej žene a budú dvaja jedno telo. ³² **Toto tajomstvo je veľké, no hovorím to vzhľadom na Krista a Cirkev.** ³³ A tak i každý z vás bez výnimky nech tak miluje svoju ženu ako seba. A žena nech prejavuje mužovi úctu. - Hospodin nech požehná svoje slovo v našich srdciach a životoch.

Modlime sa:

Všemohúci Bože a Otče náš v Pánovi Ježišovi Kristovi, napriek všetkému, čo sa okolo nás deje, s vierou vyznávame, že si Pán, že kraluješ a všetko dobre a pre naše

dobro spravuješ. Chceme Ťa vzývať a oslavovať Tvoje meno, lebo si dobrý a Tvoje milosrdenstvo trvá na veky. Sme vďační, že môžeme byť a žiť pod Tvojou ochranou, Tebou vedení a Tvojím slovom sytení. Ďakujeme, že nemusíme sa pozeráť na veci, ktoré nás zneisťujú a naplňajú strachom, ale môžeme pozdvihnúť svoj zrak k Tebe a nájsť istotu a ochranu u Teba. So zahanbením však vyznávame, že napriek tomu sa nás občas zmocní strach; odpusť našu nestálosť a nedôveru.

Prinášame pred Teba aj naše osobné prosby, otázky, bremená, zúfania a sklamaná - a všetko, čo jedine Ty poznáš a môžeš pochopiť. Zmiluj sa nad nami a daj, aby sme svoje osobné zápasy i bremená vedeli vložiť s dôverou do Tvojich rúk, veď jedine Ty nás vieš posilniť. Posilňuj, potešuj a ochraňuj nás..

Prosíme, daj nám aj teraz pri Tvojom slove prežívať Tvoju blízkosť, radosť z pochopenia zvesti a odhodlanie plniť a žiť to, k čomu nás chceš viesť. Nech je tomu tak v našom osobnom, rodinnom i cirkevnom živote, aby zjednotení Tvojím slovom a Duchom sme boli vyznavačmi evanjelia a sprostredkovateľmi Tvojho požehnania pre naše okolie. Prosíme, pomôž nám, aby sme hľadali to jediné potrebné aj teraz. Pre meno Pána Ježiša Krista, vypočuj nás. *Amen.*

Pieseň pred zvestovaním Slova: **č. 450** - Cirkvi základ jediný je len Kristus, jej Pán...

Vzdych: Hovor, Hospodin, tvoj služobník počúva. Amen (1Sam 3,9)

Slovo Božie, na základe ktorého znie dnes zvesť evanjelia, je zapísané v prečítanom oddieli listu apoštola Pavla Efezanom, hlavne v 5. kapitole v 32. verši takto:

„Toto tajomstvo je veľké, no hovorím to vzhľadom na Krista a Cirkev“.

Slávnostné kresťanské zhromaždenie, Milí Bratia a milé Sestry! List apoštola Pavla Efezanom je považovaný za **obežník**. Keď apoštol poslal list o základných pravdách, povzbudeníach a nebezpečenstvách, tak ten list potom bol opísaný a doručený aj do ďalších cirkevných zborov, veď všetky mali takmer totožné problémy a zápasy, potrebovali to isté učenie evanjelia alebo povzbudenie či varovanie. Vieme aj o prípade, keď sám apoštol vyzýva k výmene listov (Kol 4,16). O liste Efezanom to platí o to viacej, že téma a problematika, ktorú v nej apoštol rozoberá, je **základným učením o cirkvi a Jeho hlave**; o cirkvi a jej vzťahu k Ježišovi Kristovi. Tým pádom je logické, že takéto smerodatné učenie sa malo odovzdávať a rozširovať medzi jednotlivými cirkevnými zbormi. A akože je obežník, prijmime, že teraz je v ňom ako adresát uvedený náš zbor, naše spoločenstvo.

Hlavný jeho obsah prekrýva celý list, ale dostáva najjednoduchšiu formu práve v teraz čítanej časti o cirkvi a jej význame. Pavol tieto inštrukcie napísal na základe podnetov, ktoré prichádzali z jednotlivých zborov. Tak píše o raste v jednote ducha,

o jednote, ktorá vzniká tým, že všetci sú spojení s Kristom, ktorý je hlavou všetkých. Cirkev je Jeho telom, ktoré má tvoriť organickú jednotu všestranným napojením na Krista. Nami prečítaná časť z 5. kapitoly patrí medzi tzv. *tabule pre domácnosť*, lebo ako také, sú to poučenia pre mužov a ženy, pre rodinu, ďalej pre rodičov a deti, pre pánov a otrokov. Pre ich vzťahy v znamení patričnosti ku Kristovi. Avšak naším cieľom je pochopiť a odhaliť, že tieto riadky sú oveľa viacej, ako len morálne usmernenia pre život kresťanskej rodiny.

I keď aj to je hodné povšimnutia. Veď je veľký omyl myslieť si, že apoštol tu potvrdzuje mužskú nadriadenosť a správnosť požiadavky na poslušnosť žien. Pozorný čitateľ si určite všimne, že nie je to takto formulované, a na tú dobu, keď spoločnosť ešte praktizovala otroctvo a uplatňovali sa ďalšie spoločenské rozdiely, to sú až revolučne odvážne myšlienky. Môžeme s radosťou konštatovať, že apoštol prináša úplne nový pohľad na manželstvo ako aj do života manželov - kresťanov. A k tomu sa nemusíme odvolávať ani na to, že Pavol sám ani nebol ženatý, čo on mohol vedieť o týchto veciach... Ide o to, že spoznaním a prijatím Krista sa veriaci stane novým človekom, jeho život je postavený na nový základ a bude prebiehať úplne iným spôsobom, ako tam, kde žijú ľudia bez Neho. Tak vidíme v poňatí apoštola v novom svetle aj manželstvo a rodinný život veriacich aj v Efeze aj u nás.

Totíž kto uveril v Ježiša Krista a bol znovuzrodený, jeho nový život sa líši od predošlého. Nový musí byť iný a samozrejme že je to viditeľné aj pre celé okolie. Má byť zrejmé z ich života, že patria ku Kristovi. A to má byť zjavné aj na ich vzťahoch v rodinnom i spoločenskom živote. Už nemôžu žiť tak, ako doteraz, a to že sú kresťania, sa premieta na ich odlišné správanie, prístupy a hodnoty. Pred nimi je už úplne iný vzor správania, ako podľa ktorého žili predtým. Týmto vzorom je pre nich a chce byť aj pre nás Pán Ježiš Kristus, takto Ho môžu svojím životom vyznávať. Preto apoštol považuje za dôležité, aby dal usmernenie k iného prežívaniu rodinných vzťahov.

Prvým základným novým princípom vo vzťahu muža a ženy je v tomto usmernení **vzájomnosť**. Pretože keď sa na vzájomnosť neberie ohľad, tak nastane jednostranné dožadovanie sa, spomínanie povinností a očakávaní voči druhému. Apoštol však zdôrazňuje práve preto, že každý má svoje miesto, svoju úlohu a poslanie v manželstve, aby manželia sa vedeli vzájomne prijímať a obaja na svojom určenom mieste a vo svojom povolaní vedeli obstáť a spolu vytrvať. Je im k tomu daná aj pomoc.

Totíž **druhým** základným princípom vo vzťahu muža a ženy je podľa Pavla **Kristova láska**. Len v láske sa vieme znášať a prijímať. Láska, ktorá je v Novom zákone vyjadrená slovom *agapé*, je láska Božia, nie ľudská. A kto je v Kristovi, ten môže mať a žiť Jeho lásku, tú, ktorá je v ňom ovocím Ducha svätého. Totíž láska nie je náš vlastný produkt - pokúšame sa o ňu, ale ako ľahko zlyháme, naša sila a odhodlanie pre lásku nestačia! Lásky totiž bez Krista niet. Láska je Kristova prítomnosť v našom živote, tak vieme podľa lásky konať, jednať. Bez Neho to nejde.

Keď čítame *Navzájom sa podriad'ujte v bázni pred Kristom, ... ako Pánovi, ... milujte svoje ženy tak, ako aj Kristus...* tak vidíme, že tieto **odkazy na Krista** sú veľmi vážne argumenty, pri ktorých sa človek musí zastaviť a spýtať sa seba, či tejto požiadavke zodpovedá. Či sa riadi podľa príkladu, ktorý vidí, zažil a ktorým žije - že Kristus ma miluje nezaslúžene, nepochopiteľne, vytrvalo, plnou, seba obetujúcou láskou tak, ako nikto iný. Jedine o Jeho láske platí: *Láska nikdy neprestáva* (1K 13,8). - Ako sa prítomnosť Jeho lásky prejavuje alebo neprejavuje v mojich vzťahoch?

Bratia a Sestry, sú to životné situácie, v ktorých sa potkýname, často zakopneme, v ktorých sa zahanbíme - a potom v dobrom prípade dospejeme k pokániu, k ospravedlneniu sa a k odpúšťaniu si. Nasleduje nové odhodlanie, snaha prežívať veci lepšie. Nechcime to sami dosiahnuť, slová apoštola nás vedú k tomu, aby sme mali snahu byť v Pánovi, konať ako Kristus a ako Jemu. Aby nás mohol uspôsobiť v našom poslaní a požehnať naše životy.

A tu chcem naviazať na náš základný verš. Pretože keď apoštol píše o veriacich, píše vlastne o Kristovi, ktorý je viditeľný/preukázateľný v ich živote. ***Toto tajomstvo je veľké, no hovorím to vzhľadom na Krista a Cirkev.*** Predovšetkým: apoštol hovorí, že naše manželské vzťahy či zväzky skrývajú v sebe akési tajomstvo. Tajomstvo je už aj samotná cesta, ktorá k nemu vedie: *Tieto tri veci sú mi podivné, vlastne štyri, čo nechápem: cestu orla na nebi, cestu hada po skale, cestu lode po morskej hlbine a cestu muža k dievčaťu* (Prísl 30,18-19) Podivné, nepochopiteľné tajomstvo predchádza tomuto vzťahu. Ale apoštol myslí na niečo iné.

Tajomstvo, mystériion. Tento výraz sa definuje ako tajomstvo viery, nadrozumová vyššia pravda, poznateľná len prostredníctvom zjavenia. V kresťanskom prostredí znamená večný Boží plán, Jeho tajné myšlienky, celý dej spasenia. Toto Božie tajomstvo môže človek spoznať len z Božieho zjavenia a to tak, že to tajomstvo zostane naďalej tajomstvom. Zo všetkých listov najviackrát spomína apoštol toto slovo v liste Efezanom, i keď o tajomstve evanjelia alebo o Kristovom tajomstve sa zmieňuje viackrát. A keď teraz čítame, že toto tajomstvo je veľké, tak nestačí myslieť iba na manželský zväzok, v ktorom sa dostáva k slovu Pán Ježiš a ktorý preto sa má líšiť od tých, u ktorých On slovo nemá. Ide o to, že to tajomstvo spomína apoštol **vzhľadom na Krista a Cirkev.** Tajomstvo je totiž **ako Kristus miluje Cirkev.** A toto **tajomstvo sa nám odhaľuje** práve keď je priblížené porovnaním vzťahu muža a ženy. Žena má byť podriadená a **poslušná ako je cirkev Kristovi, svojej hlave (!)** a muž má milovať svoju ženu, **ako Kristus miloval cirkev**, a vydal za ňu seba samého. Aká veľká vymoženosť je patriť ku Kristovi, ktorý nás takto miluje! Aké jedinečné poslanie je žiť tak, aby v našom živote, našej spolupatričnosti mohla byť spoznávaná Kristova láska, pre ktorú môžeme patriť Jemu.

Odkrýva sa nám tu tajomstvo Jeho lásky, aby sme sa v nej potvrdili, z nej sa poučili a z nej aj žili. ... *vierou ste všetci Božími synmi v Kristovi Ježišovi. Ved' všetci, čo ste boli pokrstení v Krista, Krista ste si obliekli. Nie je ani Žid, ani Grék, nie je ani otrok, ani slobodný, nie je muž a žena, lebo všetci ste jedno v Kristovi Ježišovi.* (Gal 3,26-28).

Jeho láska takto zjednocuje všetkých, ktorí „si obliekli Krista“, sú v Kristovi. Ak sme hovorili o manželstve, tak túto jednotu má za cieľ manželstvo, a tejto jednoty je predobrazom, ako cirkev, Kristovo telo. Toto tajomstvo hovorí apoštol vzhľadom na Krista a Cirkev. A chce, aby sme na tomto tajomstve aj my mohli mať podiel. *Amen*

Modlime sa:

Pane Ježišu Kriste, s pokorou a zahanbením Ťa prosíme, odpusť, že máme falošné predstavy, keď túžime po tajomstvách. A to najväčšie tajomstvo, do ktorého aj nás zahrňaš, si nevšimneme. Odpusť, že Tvoju lásku pokladáme za samozrejmosť, alebo ju chceme nahradiť tou vlastnou, nedokonalou.

Otvoril si nám oči, dal si nám nové videnie, chvála Ti za to. Nie sme hodní lásky, ktorou si za nás trpel, aby si nám získal odpustenie a spasenie, nie sme hodní lásky, ktorou sa nás pridržáš, i keď sme Ti neverní. A nie sme hodní Tvojej vernosti, keď zlyhávame vo svojom kresťanstve. Naša láska nie je *agape*. Je to nedokonalá aj sebecká ľudská snaha, ktorou často toho druhého raníme, krivdíme mu a spôsobujeme sklamanie. Odpusť, ak z nášho správania nie je jednoznačné, že sme Tvoji. Odpusť, že to tajomstvo, ktoré si nám odkryl a dal poznať, nereprezentujeme tak vo svete, ako si nám to dal za úlohu.

Ďakujeme, že Ty nemoralizuješ, ale nám predostrieš a dáš prežívať to, čo by sme mali žiť a odovzdávať ďalej. Pomôž nám dôjsť k pokániu, vyznať sa z hriechov a obnoviť sa v láske k Tebe, aby sme vedeli milovať aj svojich bližných. Teraz je to mimoriadne potrebné, daj nám i takto slúžiť a rozdávať Tvoju lásku. Prinášame Ti naše rodiny, deti, mladých, manželov, rodičov, starých rodičov i vdovcov, vdovy a siroty, nech sú Tebou vedení aby v Tvojej láske nachádzali prameň sily a nádeje.

Prosíme tiež, aby Tvoja cirkev, jej jednotlivé časti, zbory, spoločenstvá aj rodiny - proste my všetci sme mohli byť nositeľmi radostnej zvesti o tajomstve Tvojej lásky k nám. Ty si naša hlava a môžeme patriť k Tebe ako živý organizmus v jednote Ducha. Daj, aby to tak bolo, aby sme mohli byť ľud svätý, požehnaný a šťastný s Tebou. A priprav nám čas, kedy sa môžeme znovu stretnúť v Tvojom dome. *Amen*

Otče náš...

Požehnanie: *Napodobňujte teda Boha ako milované deti a žite v láske, ako aj Kristus miloval nás a vydal samého seba za nás ako dar a obetu Bohu príjemnej vône. Amen (Ef 5,1-2)*

Záverečná pieseň: č. 458 - Bratia, sestry, poďme spolu v srdce Pána spočinúť...